KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2022/756

av den 30 september 2021

om de åtgärder SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (f.d. 2011/NN) som Italien och regionen Sardinien har genomfört till förmån för Saremar

(delgivet med nr C(2021)6990)

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med ovannämnda bestämmelser ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]) och med beaktande av deras synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Den 6 augusti 1999 beslutade kommissionen att inleda det förfarande som fastställs i artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) avseende det stöd som hade betalats ut på grundval av de ursprungliga avtalen om allmän trafik (*de ursprungliga avtalen*) till de sex företag som vid den tidpunkten utgjorde Tirreniagruppen ([2]).

(2) Under undersökningsfasen begärde de italienska myndigheterna att Tirreniagruppens ärende skulle delas upp så att ett slutligt beslut i första hand skulle kunna fattas avseende Tirrenia di Navigazione (*Tirrenia*). Skälet till begäran var de italienska myndigheternas plan att privatisera gruppen och börja med just Tirrenia, och man ville därför påskynda förfarandet för det företaget.

(3) Kommissionen godtog de italienska myndigheternas begäran och avslutade genom kommissionens beslut 2001/851/EG ([3]) det förfarande som hade inletts avseende det stöd som genomförts till förmån för Tirrenia. Stödet förklarades förenligt med förbehåll för vissa åtaganden från de italienska myndigheternas sida.

(4) Genom kommissionens beslut 2005/163/EG ([4]) (*2004 års beslut*) förklarades den ersättning som beviljats de andra företagen i Tirreniagruppen än Tirrenia ([5]) delvis förenlig med den inre marknaden, delvis förenlig på villkor att de italienska myndigheterna fullgjorde vissa åtaganden och delvis oförenlig med den inre marknaden. 2004 års beslut grundades på redovisningsuppgifter för perioden 1992–2001 och innehöll villkor för att säkerställa ersättningens förenlighet under hela löptiden för de ursprungliga avtalen (dvs. fram till 2008).

(5) 2004 års beslut ogiltigförklarades genom tribunalens dom av den 4 mars 2009 i målen T-265/04, T-292/04 och T-504/04 ([6]).

([1]) EUT C 28, 1.2.2012, s. 18 och EUT C 84, 22.3.2013, s. 58.

([2]) EGT C 306, 23.10.1999, s. 2. Den tidigare Tirreniagruppen bestod av företagen Tirrenia di Navigazione SpA Adriatica SpA Caremar – Campania Regionale Marittima SpA Saremar – Sardegna Regionale Marittima SpA Siremar – Sicilia Regionale Marittima SpA och Toremar – Toscana Regionale Marittima SpA.

([3]) Kommissionens beslut 2001/851/EG av den 21 juni 2001 om det statliga stöd som Italien har genomfört till förmån för rederiet Tirrenia di Navigazione (EGT L 318, 4.12.2001, s. 9).

([4]) Kommissionens beslut 2005/163/EG av den 16 mars 2004 om det statliga stöd som Italien har genomfört till förmån för rederierna Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar (Gruppo Tirrenia) (EUT L 53, 26.2.2005, s. 29).

([5]) Särskilt Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar.

([6]) Förenade målen T-265/04, T-292/04 och T-504/04, Tirrenia di Navigazione/kommissionen, ECLI:EU:T:2009:48.

(6) Den 5 oktober 2011 inledde kommissionen, genom kommissionens beslut C(2011)6961 (*2011 års beslut*) ([7]), det formella granskningsförfarandet med avseende på olika åtgärder som Italien vidtagit till förmån för företag i den tidigare Tirreniagruppen. Granskningen rörde bland annat de ersättningar som Saremar – Sardegna Regionale Marittima (*Saremar*) hade beviljats för att trafikera ett antal sjöförbindelser från och med den 1 januari 2009 och ett antal andra åtgärder som det företaget hade beviljats.

(7) 2011 års beslut offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna i fråga.

(8) Den 7 november 2012 utvidgade kommissionen granskningsförfarandet bland annat med avseende på vissa stödåtgärder som regionen Sardinien hade beviljat Saremar. Den 19 december 2012 antog kommissionen en ändrad version ([8]) av det beslutet (kommissionens beslut C(2012) 9452, *2012 års beslut*).

(9) 2012 års beslut offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ([9]). Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna i fråga.

(10) Genom en skrivelse av den 14 maj 2013 uppmanade regionen Sardinien kommissionen att separera det formella granskningsförande som inleddes genom 2011 och 2012 års beslut från åtgärderna till förmån för Saremar och att prioritera dessa åtgärder, framför allt eftersom företaget snart skulle privatiseras.

(11) Kommissionen godtog de sardinska myndigheternas begäran och avslutade, genom kommissionens beslut (EU) 2018/261 ([10]) (*2014 års beslut*), det formella granskningsförfarandet med avseende på vissa åtgärder som regionen Sardinien hade beviljat till förmån för Saremar. Fyra av de fem åtgärder som regionen Sardinien vidtog till förmån för Saremar bedömdes i 2014 års beslut, med undantag för projektet ”Bonus Sardo – Vacanza” (se skäl 29 i detta beslut).

(12) Saremar och regionen Sardinien väckte talan vid tribunalen om ogiltigförklaring av 2014 års beslut. Tribunalen ogillade talan genom domen av den 6 april 2017 i mål T-219/14 ([11]) och domen i mål T-220/14 ([12]). Varken Saremar eller regionen Sardinien överklagade dessa domar, som nu har vunnit laga kraft.

(13) Genom kommissionens beslut (EU) 2020/1411 ([13]) avslutade kommissionen granskningen av de andra företagen än Tirrenia i Tirreniagruppen för perioden 1992–2008. Kommissionen slog fast att det stöd som beviljats för tillhandahållande av sjötransporttjänster (cabotage) utgjorde befintligt stöd, medan det stöd som beviljats för tillhandahållande av internationella sjötransporttjänster var förenligt med 2011 års rambestämmelser om tjänster av allmänt ekonomiskt intresse ([14]).

(14) Genom kommissionens beslut (EU) 2020/1412 ([15]) avslutade kommissionen det formella granskningsförfarandet avseende de åtgärder som Tirrenia och dess förvärvare CIN hade beviljats för perioden 2009–2020.

([7]) EUT C 28, 1.2.2012, s. 18.
([8]) Alla ändringar avsåg åtgärder till förmån för Saremar.
([9]) EUT C 84, 22.3.2013, s. 58.
([10]) Kommissionens beslut (EU) 2018/261 av den 22 januari 2014 om de åtgärder SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C) som regionen Sardinien har genomfört till förmån för Saremar [delgivet med nr C(2013) 9101] (EUT L 49, 22.2.2018, s. 22).
([11]) Mål T-219/14, Regione autonoma della Sardegna/kommissionen, ECLI:EU:T:2017:266.
([12]) Mål T-220/14, Saremar/kommissionen, ECLI:EU:T:2017:267.
([13]) Kommissionens beslut (EU) 2020/1411 av den 2 mars 2020 om det statliga stöd nr C 64/99 (f.d. NN 68/99) som Italien har genomfört till förmån för rederierna Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar (Tirreniagruppen) (EUT L 332, 12.10.2020, s. 1).
([14]) Meddelande från kommissionen – *Europeiska unionens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster* (EUT C 8, 11.1.2012, s. 15).
([15]) Kommissionens beslut (EU) 2020/1412 av den 2 mars 2020 om de åtgärder SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (f.d. 11/NN) som Italien har genomfört till förmån för Tirrenia di Navigazione och förvärvaren av detta företag, Compagnia Italiana di Navigazione (EUT L 332, 12.10.2020, s. 45).

(15) Genom kommissionens beslut (EU) 2021/4268 ([16]) och kommissionens beslut (EU) 2021/4271 ([17]) avslutade kommissionen det formella granskningsförfarandet avseende de åtgärder som Siremar och Toremar och dess förvärvare hade beviljats för perioden från och med 2009.

(16) Detta beslut avser endast de åtgärder till förmån för Saremar i 2011 respektive 2012 års beslut som inte omfattades av 2014 års beslut, såsom förklaras i skälen 28 och 29. Kommissionen kommer att behandla alla återstående åtgärder som är föremål för 2011 respektive 2012 års beslut, enligt ärendenumren SA.32014, SA.32015 och SA.32016, i separata beslut. Alla dessa återstående åtgärder rör andra företag i den tidigare Tirreniagruppen (dvs. Caremar och Laziomar).

2. BAKGRUND OCH BESKRIVNING AV DE ÅTGÄRDER SOM HAR GRANSKATS

2.1 Bakgrund

2.1.1 *De ursprungliga avtalen*

(17) Tirreniagruppen ägdes ursprungligen av italienska staten genom företaget Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi SpA (*Fintecna*) ([18]) och bestod av sex företag, nämligen Tirrenia, Adriatica, Caremar, Saremar, Siremar och Toremar. Dessa företag tillhandahöll sjötransporttjänster inom ramen för separata avtal om allmän trafik som ingicks med den italienska staten 1991 och som var i kraft under tjugo år, mellan januari 1989 och december 2008. Fintecna innehade 100 % av aktiekapitalet i Tirrenia. Tirrenia ägde Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar och Toremar helt och hållet (tillsammans kallade *de regionala företagen*). Adriatica, som trafikerade ett antal linjer mellan Italien och Albanien, Kroatien, Grekland och Montenegro, slogs samman med Tirrenia 2004.

(18) Syftet med de ursprungliga avtalen var att garantera regelbundenhet och pålitlighet i ett stort antal sjötransporttjänster, främst mellan det italienska fastlandet och Sicilien, Sardinien och andra mindre italienska öar. Italienska staten beviljade i detta syfte ekonomiskt stöd i form av bidrag som betalades ut direkt till de enskilda företagen i Tirreniagruppen.

(19) Inom ramen för det ursprungliga avtalet med staten bedrev Saremar viss helt lokal cabotagetrafik mellan Sardinien och öarna nordost och sydväst om Sardinien, samt internationell trafik till Korsika.

2.1.2 *Förlängningen av de ursprungliga avtalen*

(20) De ursprungliga avtalen, inbegripet det avtal som var tillämpligt på Saremar, förlängdes tre gånger.

(21) Genom artikel 26 i lagdekret nr 207 av den 30 december 2008, omvandlat till lag nr 14 av den 27 februari 2009, fastställdes för det första att de ursprungliga avtalen, som till en början löpte ut den 31 december 2008, skulle förlängas till den 31 december 2009.

(22) Mot bakgrund av privatiseringen av företagen i Tirreniagruppen fastställdes för det andra genom artikel 19b i lagdekret nr 135 av den 25 september 2009 (*lagdekret 135/2009*), omvandlat till lag nr 166 av den 20 november 2009 (*2009 års lag*), att aktieinnehavet i de regionala företagen, med undantag för Siremar, skulle överföras från moderbolaget Tirrenia enligt följande:

a) Från Caremar till regionen Kampanien. Därefter överförde regionen Kampanien enligt fortlevnadsprincipen trafiken på förbindelserna med Pontinska öarna till regionen Lazio (vilket innebar att Laziomar inrättades) ([19]).

b) Från Saremar till regionen Sardinien.

([16]) Ännu ej offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning*.
([17]) Ännu ej offentliggjort i *Europeiska unionens officiella tidning*.
([18]) Fintecna ägs helt och hållet av ekonomi- och finansministeriet och är specialiserat på aktieförvaltning och privatiseringsprocesser, samt hantering av projekt för att rationalisera och omstrukturera företag som befinner sig i industriella, ekonomiska eller organisationstekniska svårigheter.
([19]) Denna överföring formaliserades den 1 juni 2011.

c) Från Toremar till regionen Toscana.

(23) I 2009 års lag fastställdes också att nya avtal skulle ingås mellan italienska staten och Tirrenia och Siremar senast den 31 december 2009. På samma sätt skulle nya avtal om allmän trafik för den regionala trafiken tas fram mellan Saremar, Toremar och Caremar och respektive regionala myndigheter senast den 31 december 2009 (Sardinien och Toscana) och den 28 februari 2010 (Kampanien och Lazio). De nya avtalen om allmän trafik skulle bjudas ut för anbud tillsammans med företagen. De nya ägarna av dessa företag skulle därefter ingå respektive avtal eller avtal om allmän trafik. ([20])

(24) För detta ändamål föreskrevs det i 2009 års lag en ytterligare förlängning av de ursprungliga avtalen, inbegripet det som avsåg Saremar, från den 1 januari 2010 till den 30 september 2010.

(25) Genom lag nr 163 av den 1 oktober 2010 om ändring av lagdekret nr 125 av den 5 augusti 2010 (*2010 års lag*) fastställdes ytterligare en förlängning av de ursprungliga avtalen, inbegripet det som avsåg Saremar, från den 1 oktober 2010 fram till avslutandet av privatiseringsprocesserna för Tirrenia och Siremar.

2.1.3 *Genomförandet av 2014 års beslut*

(26) Genom 2014 års beslut slog kommissionen fast att två stödåtgärder som Saremar hade beviljats var oförenliga med den inre marknaden, medan två andra åtgärder inte ansågs utgöra statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Kommissionen beslutade i detta avseende om återkrav av

a) den ersättning på 10 miljoner euro som hade utbetalats till Saremar för trafikeringen av två ytterligare rutter mellan Sardinien och fastlandet, och

b) en planerad rekapitalisering på 6 099 961 euro (varav 824 309,69 euro redan hade betalats till Saremar).

(27) Italien har genomfört 2014 års beslut, även om vissa förfaranden ännu inte har avslutats vid tidpunkten för detta beslut. Här avses i synnerhet följande:

a) I en skrivelse av den 10 april 2015 angav de italienska myndigheterna att den 15 januari 2015 hade *Tribunale di Cagliari* (förstainstansdomstolen i Cagliari) slagit fast att Saremar skulle bli föremål för ackord (*concordato preventivo*). Syftet var att sälja samtliga av Saremars tillgångar och att tillgodose borgenärernas krav samt att Saremar skulle upphöra med sin affärsverksamhet efter ett visst datum (som ursprungligen hade fastställts till den 31 december 2015). Fordringarna på statligt stöd hade tagits upp med lämplig rangordning och inbegrep upplupen återkravsränta fram till den 1 juli 2014, på 11 131 231,60 euro. Det sistnämnda datumet är det då Saremar ansökte om att bli föremål för ackord, vilket medför att ränta slutar att löpa enligt italiensk rätt ([21]).

b) Genom en skrivelse av den 28 oktober 2015 informerade de italienska myndigheterna kommissionen om att försäljningen av Saremars fartyg och överlåtelsen av Saremars förpliktelser vid allmän trafik skulle bli föremål för separata anbudsförfaranden. De översände även det beslut som förstainstansdomstolen i Cagliari hade utfärdat den 22 juli 2015 om godkännande av ackordet (*omologazione*) och underrättade kommissionen om att åtta intresseanmälningar hade mottagits för Saremars fartyg. Genom en skrivelse av den 21 januari 2016 bekräftade de italienska myndigheterna att Saremar skulle fortsätta att bedriva sin verksamhet fram till den 31 mars 2016. De angav även att Saremars fartyg hade sålts till företaget Delcoservizi Srl (*Delcoservizi*) och att det faktiska överlämnandet skulle ske senast den 30 april 2016 samt att förfarandet för tilldelning av avtalet om allmän trafik fortfarande pågick och att två intresseanmälningar hade mottagits.

c) I en skrivelse av den 19 maj 2016 angav de italienska myndigheterna att avtalet om allmän trafik hade tilldelats företaget Delcomar Srl (*Delcomar*). Saremar upphörde således med sjötransporttrafik den 31 mars 2016, och sedan den 1 april 2016 har den allmänna trafiken bedrivits av Delcomar. De italienska myndigheterna underrättade även kommissionen om att efter överlåtelsen av Saremars tillgångar, vilken också skedde den 31 mars 2016, beslutade regionstyrelsen i Sardinien att Saremar skulle likvideras, genom beslut nr 24/23 av den 22 april 2016. Regionstyrelsen konstaterade i det beslutet att Saremar hade upphört med all verksamhet den 31 mars 2016 och att företaget därför inte längre tjänade något syfte och måste likvideras, samt att en ny likvidator hade utsetts av regionen.

([20]) Artikel 19b punkt 10 i lagdekret 135/2009.

([21]) Se punkterna 130 och 133 i kommissionens tillkännagivande om återkrav av olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 247, 23.7.2019, s. 1).

d) Genom en skrivelse av den 20 juli 2016 underrättade de italienska myndigheterna kommissionen om att baserat på de medel som hade erhållits från likvidationen av Saremars tillgångar samt skuldförteckningen kunde endast 4 452 226,42 euro gå till fordringarna på statligt stöd (cirka 40 % av fordringsbeloppen). De bekräftade dessutom att Saremar var i färd med att säga upp all sin personal och att företaget skulle tas bort från företagsregistret så snart likvidationen hade genomförts samt att det inte fanns några som helst band mellan säljaren (Saremar) och köparen (Delcoservizi) av tillgångarna. Avslutningsvis ingav de italienska myndigheterna, genom en skrivelse av den 17 juli 2017, bevis på att Saremars likvidatorer hade betalat 4 452 226,42 euro till regionen.

2.2 **Åtgärder som omfattas av 2011 och 2012 års beslut**

(28) Följande åtgärder bedömdes i det formella granskningsförfarande som inleddes genom 2011 och 2012 års beslut:

(1) Ersättningen för tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse inom ramen för förlängningen av de ursprungliga avtalen (åtgärd 1).

(2) Den olagliga förlängningen av undsättningsstöd till Tirrenia och Siremar (åtgärd 2).

(3) Privatiseringen av företagen i den tidigare Tirreniagruppen ([22]) (åtgärd 3).

(4) Ersättningen för tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse enligt de framtida avtalen/avtalen om allmän trafik (åtgärd 4).

(5) Förtöjningsprioriteringen (åtgärd 5).

(6) De åtgärder som fastställs i 2010 års lag (åtgärd 6).

(7) Fem ytterligare åtgärder som vidtagits av regionen Sardinien till förmån för Saremar (åtgärd 7).

(29) Genom 2014 års beslut avslutade kommissionen det formella granskningsförfarandet avseende fyra av de fem åtgärder som regionen Sardinien vidtagit till förmån för Saremar och som ingår i åtgärd 7 ovan. Förfarandet avslutades däremot inte vad gäller den femte åtgärden: projektet ”Bonus Sardo – Vacanza” ([23]). Vad Saremar beträffar har kommissionen således ännu inte tagit ställning till huruvida åtgärderna 1, 3, 4, 5, 6 och projektet ”Bonus Sardo – Vacanza” är förenliga med den inre marknaden.

3. **STÖDMOTTAGARENS LIKVIDITET OCH AVSAKNADEN AV EKONOMISK KONTINUITET**

(30) Kommissionen påminner om att det system med förhandskontroller från kommissionens sida av nya stödåtgärder som föreskrivs i artikel 108.3 i EUF-fördraget syftar till att undvika beviljande av stöd som är oförenligt med den inre marknaden ([24]). Domstolen har upprepade gånger slagit fast, i fråga om återkrävande av oförenligt stöd, att kommissionens befogenhet att ålägga medlemsstaterna att återkräva stöd som kommissionen anser vara oförenligt med den inre marknaden syftar till att undanröja den snedvridning av konkurrensen som har uppstått genom den konkurrensfördel som stödmottagaren åtnjuter, vilket medför att den situation som förelåg innan stödet beviljades återupprättas ([25]). Om ett företag inte kan återbetala stödet måste den berörda medlemsstaten således, för att genomföra återkravet, likvidera bolaget ([26]), vilket innebär att företaget måste upphöra med sin verksamhet och sälja sina tillgångar under marknadsvillkor.

(31) Ett av de främsta målen med systemet för kontroll av statligt stöd är med andra ord att förhindra beviljande av oförenligt statligt stöd. Om konkurrensen på den inre marknaden snedvrids genom att det betalas ut olagligt och oförenligt statligt stöd måste det således säkerställas att den situation som förelåg före snedvridningen av konkurrensen återställs, om så krävs, genom likvidation av stödmottagaren.

([22]) Häri ingår CIN:s uppskjutna betalning av delar av köpeskillingen för förvärvet av Tirrenias affärsgren och flera påstådda ytterligare stödåtgärder i samband med privatiseringen av Siremars affärsgren (t.ex. statens motgaranti för och kapitaltillskott till CdI).

([23]) I 2014 års beslut angavs att detta projekt skulle bedömas i ett separat beslut.

([24]) Domstolens dom av den 3 mars 2020, Vodafone Magyarország, C-75/18, ECLI:EU:C:2020:139, punkt 19.

([25]) Domstolens dom av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (”Magefesa II”), C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, punkt 105.

([26]) Domstolens dom av den 17 januari 2018, kommissionen/Grekland (”United Textiles”), C-363/16, ECLI:EU:C:2018:12, punkt 36.

(32) Mot denna bakgrund konstaterar kommissionen att de åtgärder som ännu inte har vidtagits och som anges i skälen 28 och 29 avser antingen Saremar, som nu är i likvidation (åtgärderna 1 och projektet ”Bonus Sardo – Vacanza), eller Saremars efterträdare efter privatiseringen (åtgärderna 3 eller 4), eller båda delar (åtgärderna 5 och 6). Saremar privatiserades emellertid inte, i motsats till vad som angavs och preliminärt bedömdes i skälen 149, 150, 238–246, 305 och 306 i 2012 års beslut. I stället likviderades Saremar, och dess tillgångar och avtal om allmän trafik tilldelades inom ramen för separata anbudsförfaranden.

(33) I italiensk rätt ([27]) föreskrivs att så snart ett företag går i likvidation ska dess tillgångar säljas och intäkterna från försäljningen överföras till borgenärerna, enligt rangordningen av deras fordringar i skuldförteckningen. Mot denna bakgrund måste kommissionen först få klarhet i huruvida det tjänar något till att fortsätta granskningen av Saremar. Om så inte är fallet måste kommissionen därefter fastställa huruvida ekonomisk kontinuitet kan finnas mellan Saremar och några andra företag, på grundval av domstolens praxis.

(34) Vad Saremar beträffar konstaterar kommissionen framför allt att Saremar blev föremål för ackord och att en likvidator utsågs den 15 januari 2015, till följd av 2014 års beslut. Ackord är enligt italiensk rätt ett förfarande som i regel syftar till att säkerställa kontinuitet i affärsverksamhet. Kommissionen konstaterar emellertid att i förevarande fall godkändes företaget för ackord med överlåtelse av tillgångar (*concordato preventivo con cessione dei beni*), det vill säga ett likvidationsförfarande, i överenskommelse med borgenärerna, för försäljning av företagets tillgångar och upphörande av dess verksamhet, där verksamheten enbart får fortsätta att bedrivas under en begränsad period. Detta förfarande övervakas av en domare, som måste godkänna överenskommelsen mellan borgenärerna. Kommissionen noterar i förevarande fall att förstainstansdomstolen i Cagliari godkände överenskommelsen mellan Saremars borgenärer den 22 juli 2015 och att verksamheten fick fortsätta fram till den 31 december 2015 (se skäl 27). Kommissionen anser således att det valda förfarandet redan innebar att Saremar skulle lämna marknaden vid förfarandets slut.

(35) Kommissionen konstaterar att Saremar i själva verket upphörde med all ekonomisk verksamhet den 31 mars 2016 (se skäl 27), inbegripet dess färjetrafik på rutter som företaget trafikerade på grundval av ett avtal om allmän trafik. Avtalet om allmän trafik gick därefter över till Delcomar. Samtidigt såldes företagets fartyg till företaget Delcoservizi. Efter försäljningen av Saremars tillgångar beslutade regionstyrelsen i Sardinien, genom beslut nr 24/23 av den 22 april 2016, att Saremar skulle likvideras.

(36) Det ska tilläggas att Italien genomförde 2014 års beslut korrekt, om än med viss försening. Fordran på statligt stöd på 10 824 309,69 euro jämte ränta på återkrävt belopp togs upp på vederbörligt sätt i företagets skuldförteckning. Av detta belopp kunde bara omkring 4,4 miljoner euro betalas till Italien efter att Saremars tillgångar hade sålts. Eftersom insolvensförfarandet vad Saremar beträffar ledde till att företaget likviderades och inte längre bedriver någon verksamhet ([28]) avslutade kommissionen dock återkravsförfarandet preliminärt genom en skrivelse av den 13 september 2017, som skickades till Italien.

(37) Mot bakgrund av ovanstående konstaterar kommissionen att Saremar inte har bedrivit någon ekonomisk verksamhet på över fem år nu, att dess tillgångar har sålts, att personalen har sagts upp och att företaget kommer att tas bort från företagsregistret så snart likvidationsförfarandet har slutförts. Alla eventuella snedvridningar av konkurrensen eller effekter på handeln av de åtgärder som avses i skälen 28 och 29 upphörde så snart Saremar hade lagt ned sin verksamhet. Det återkrav som följde av 2014 års beslut tillgodosågs dessutom endast delvis (till cirka 40 % av fordringsbeloppet, se skälen 27 och 36).

(38) Kommissionen konstaterar mot denna bakgrund att båda ovannämnda mål med kontroll av statligt stöd och återkrav, det vill säga att förhindra beviljande av oförenligt statligt stöd och säkerställa att den situation som förelåg före den snedvridning av konkurrensen som har orsakats av det statliga stöd som är oförenligt med den inre marknaden återupprättas, redan är uppfyllda. Saremar är nämligen inte längre någon ekonomisk aktör som är aktiv på marknaden och är redan i likvidation, och fordringarna på statligt stöd kunde endast tillgodoses till viss del efter försäljningen av Saremars tillgångar, eftersom medel saknades. Det tjänar således ingenting till att fortsätta granskningen vad Saremar beträffar.

([27]) Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267, i dess ändrade lydelse (den så kallade konkurslagen).

([28]) Se punkt 129 i kommissionens tillkännagivande om återkrav av olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 247, 23.7.2019, s. 1).

(39) Vad gäller frågan om eventuell ekonomisk kontinuitet mellan Saremar och dess efterträdare kan följande omständigheter beaktas enligt rättspraxis: föremålet för överföringen (tillgångar och skulder, bibehållen personalstyrka, specifika uppsättningar av tillgångar (*bundled assets*), priset för överlåtelsen, identitet mellan köparföretagets och ursprungsföretagets ägare, den tid då överföringen genomfördes (efter påbörjandet av undersökningen, efter inledandet av förfarandet eller efter det slutliga beslutet) och den ekonomiska logiken i transaktionen ([29]).

(40) Mot denna bakgrund konstaterar kommissionen att det redan har bedömts, inom ramen för återkravsförfarandet för genomförandet av 2014 års beslut, huruvida skyldigheten att återbetala det stöd som Saremar beviljats borde utvidgas till att omfatta andra företag som stödmottagarens tillgångar eller verksamhet kan ha överförts till. Kommissionen godtog i själva verket inom det återkravsförfarandet att återbetalningsskyldigheten enbart skulle avse Saremar och uteslöt att det fanns någon ekonomisk kontinuitet med Delcomar eller Delcoservizi (tillsammans kallade *efterträdarna*), av följande skäl:

a) Tillhandahållandet av färjetrafik på rutter på grundval av ett avtal om allmän trafik och fartygen överläts genom två separata, öppna, offentliga och icke-diskriminerande anbudsförfaranden.

b) Saremars personal sades upp och endast en del därav återanställdes av efterträdarna ([30]).

c) Efterträdarna är privata aktörer medan Saremar är helägt av regionen Sardinien, vilket innebär att ingen koppling kunde fastställas mellan säljaren och köparen av tillgångarna.

d) Efterträdarnas beslut om att investera eller lämna anbud utgör marknadsbeslut.

(41) Sedan det preliminära avslutandet av återkravsärendet har kommissionen inte mottagit någon information som skulle få den att ändra sin ståndpunkt i denna fråga. På grundval av den information som finns att tillgå kan det således uteslutas att det finns ekonomisk kontinuitet mellan Saremar och Delcomar och/eller mellan Saremar och Delcoservizi. Kommissionen kommer ändå att noga följa likvidationen av Saremar tills det att företaget har tagits bort från handelsregistret. Detta är det enda sättet för att kommissionen slutligt ska kunna avsluta återkravsförfarandet med avseende på 2014 års beslut ([31]).

(42) Med tanke på likvidationen av Saremar och avsaknaden av ekonomisk kontinuitet med företagets efterträdare tjänar det inte längre någonting till att genomföra det formella granskningsförfarande som inleddes i enlighet med artikel 108.2 första stycket i EUF-fördraget med avseende på de åtgärder som ännu inte har vidtagits och som har beviljats till förmån för Saremar eller dess efterträdare.

(43) Detta beslut vare sig rör eller påverkar andra frågor som omfattas av 2011 respektive 2012 års beslut ([32]) eller som kommissionen uppmärksammades på av berörda parter under den granskning som inleddes genom de besluten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed avslutas det förfarande som inleddes den 5 oktober 2011 i enlighet med artikel 108.2 första stycket i EUF-fördraget och som utvidgades den 19 december 2012 med avseende på Saremar och dess efterträdare.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

([29]) Mål T-121/15, Fortischem a.s./kommissionen, ECLI:EU:T:2019:684, punkt 208.
([30]) Enligt den information som kommissionen har tillgång till har Delcomar återanställt mindre än 20 % av Saremars personal.
([31]) Se punkterna 136–140 i kommissionens tillkännagivande om återkrav av olagligt och oförenligt statligt stöd (EUT C 247, 23.7.2019, s. 1).
([32]) Se skälen 6 och 8 i detta beslut.

Utfärdat i Bryssel den 30 september 2021.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen